

**Zpráva o plnění Národního plánu zavedení eura
v České republice (2009)**

Národní koordinační skupina pro zavedení eura v České republice

Březen 2009

Obsah

I. Výchozí podmínky aktualizace Národního plánu	3
II. Splněné úkoly v roce 2008	5
2.1 Příprava právního prostředí na zavedení eura	5
2.2 Metodická příprava finančního sektoru na zavedení eura	7
2.3 Doporučené postupy při duálním označování spotřebitelských cen	9
2.4 Monitorování cenového vývoje v období zavádění eura	12
2.5 Internetové stránky www.zavedenieura.cz	13
2.6 Konference a semináře	14
2.7 Twinning projekt Ministerstva financí, ČNB a Národní banky Belgie	15
2.8 Sledování zahraničních zkušeností	16
III. Prioritní úkoly pro rok 2009	18
3.1 Příprava paragrafové znění Obecného zákona	18
3.2 Metodika přechodu státní správy na euro	19
3.3 Přípravy na zavedení eura v rezortech MF, MPSV a MZdr	20
3.4 Příručka připraveného podnikatele	22
3.5 Přípravné práce na koncepci komunikační kampaně	23
IV. Závěr	24
V. Aktualizované matice s indikativním harmonogramem úkolů pracovních skupin	25
5.1 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura ve finančním sektoru	25
5.2 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura v oblasti legislativy	29
5.3 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura za oblast veřejných financí a ve veřejné správě a samosprávě	29
5.4 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura v oblasti informačních a statistických systémů	32
5.5 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura za oblast nefinančního sektoru a ochrany spotřebitelů	34
5.6 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura v oblasti komunikace	36

I. Výchozí podmínky aktualizace Národního plánu

Současný stav organizačně-technických příprav na zavedení eura v České republice vychází ze skutečnosti, že vláda ČR doposud nestanovila oficiální cílové datum přijetí společné evropské měny.

Jako podklad pro rozhodnutí o tomto datu vláda pravidelně koncem roku projednává společný materiál Ministerstva financí a České národní banky *Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění České republiky s eurozónou*. V posledním zpracování tohoto materiálu, kterým se vláda zabývala dne 16. prosince 2008, zpracovatelé nedoporučili v roce 2008 stanovit termín přijetí eura, a tudíž ani neusilovat v průběhu roku 2009 o zapojení české koruny do kurzového mechanismu ERM II.

V materiálu se uvádí, že v řadě oblastí bylo dosaženo viditelného pokroku v připravenosti české ekonomiky na přijetí společné měny. Vyjma krátkodobého neplnění inflačního kritéria je konstatováno plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a příznivý vývoj v oblasti nominální i reálné konvergence. Na pozadí plnění makroekonomických kritérií je tedy v ČR postupně snižován i odstup od cenové hladiny a průměrné ekonomické úrovně eurozóny. I na trhu práce je vedle cyklického zlepšení pozorováno i částečné strukturální zlepšení.

Nicméně materiál dochází k závěru, že v prostředí současné světové finanční krize je výhled plnění maastrichtských konvergenčních kritérií i další zvyšování dosaženého stupně sladění české ekonomiky s eurozónou značně nejisté.

Současný stav příprav na přijetí eura v ČR se tedy vyznačuje tím, že nebylo stanoveno cílové datum. Na druhé straně byl v dubnu 2007 přijat Národní plán zavedení eura v ČR (dále také jen Národní plán), který vymezuje základní zásady, harmonogram a institucionální zajištění celého procesu budoucího zavedení eura v ČR. Při přijetí tohoto dokumentu bylo zároveň vládou uloženo provádět jeho aktualizaci, přičemž první aktualizace byla provedena k 31. březnu 2008.

Národní koordinační skupina pro zavedení eura v ČR (dále také jen NKS) zvažovala, jakým způsobem přistoupit k plnění tohoto úkolu, a rozhodla, že uvedená aktualizace bude provedena formou Zprávy o plnění Národního plánu. Na podporu tohoto řešení byly uvedeny následující argumenty:

- Dosud platný Národní plán dostatečně dobře plní základní informační funkci vůči veřejnosti o přípravách na zavedení eura. V současné situaci by jakákoli výrazněji aktualizovaná verze tohoto dokumentu znamenala pouze formulačně upřesněný text, přičemž rozsah dodatečných věcných změn by nemohl být natolik významný, aby ospravedlňoval novou verzi Národního plánu v pravém slova smyslu.

- Pro další pokrok v přípravách na zavedení eura jsou stále potřebná některá budoucí politická rozhodnutí vlády, zejména o způsobu adaptace právního prostředí. Do doby vyjasnění těchto otázek je proto účelnější provádět aktualizace Národního plánu formou průběžných zpráv o jeho plnění.

- Plně aktualizovaná verze Národního plánu má své plné opodstatnění teprve po stanovení závazného data zavedení eura, jež umožní provést revizi všech vykonaných prací a ukotvit v čase veškeré zbývající úkoly.

Při tomto svém rozhodnutí byla NKS současně vedena názorem, že přesto existuje řada aktivit souvisejících s budoucím přijetím eura, které je možné a účelné vykonávat s předstihem i bez znalosti závazného termínu přechodu na společnou měnu, a tudíž že tento přístup není v rozporu s principem účelně vynaložených prostředků. Naopak, ponechávat veškeré technické práce spojené se zavedením eura až na okamžik vyhlášení cílového data by mohlo být dokonce riskantní. V řadě oblastí (státní správa, finanční sektor, informační technologie, legislativa atd.) má zavedení eura charakter složitého adaptačního procesu, který si v řadě případů vyžádá i po vyhlášení cílového data minimálně tříletou intenzivní přípravu.

Z tohoto pohledu je pak zřejmé, že je již k okamžiku vyhlášení cílového data žádoucí, aby byly k dispozici patřičné základní metodické nástroje, které by nezdržovaly a neohrožovaly „ostrý“ chod technických příprav po vyhlášení cílového data. Mimo to se již nyní ukazuje, že legislativa Evropských společenství nebo zahraniční praktické zkušenosti často neposkytují jednoznačné návody. V navrhovaných technických řešeních je proto třeba zohledňovat také domácí odborný, zájmový i politický konsensus (např. volba metody změny právního řádu, určení rozsahu zarovnávání peněžních částek, míra sankcí za nedodržování zásad ekvivalence cenových přepočtů z národní měny na eura, aj.).

První Zpráva o plnění Národního plánu byla vládou schválena počátkem dubna 2008. Byl tak potvrzen přístup zvolený NKS, tj. pokračovat i bez znalosti cílového data zejména v technických přípravách metodického charakteru, jejichž účelnost je obecně platná. Tento způsob informování o uskutečňovaných aktivitách NKS při plnění úkolů Národního plánu byl přijat i odbornou veřejností, která se tak mohla podrobněji seznámit s aktuálním stavem příprav. O tomto přístupu informovala též Evropská komise ve své *Sedmé zprávě o praktických přípravách na budoucí rozšíření eurozóny*, kde se s uznáním konstatuje, že ačkoli dosud v ČR nebyl stanoven oficiální termín zavedení eura, technické přípravy nadále pokračují.

Součástí usnesení vlády ke Zprávě o plnění Národního plánu z dubna 2008 byl též úkol pro ministra financí předložit do 31. března 2009 další aktualizaci Národního plánu. Tímto zadáním se NKS zabývala na svém zasedání dne 24. listopadu 2008, kde rozhodla, že vzhledem k dosavadnímu nestanovení data zavedení eura v ČR bude k plnění uvedeného úkolu opět přistoupeno stejným způsobem, jaký byl použit při předchozí aktualizaci Národního plánu. Jinými slovy bylo rozhodnuto, že i další aktualizace bude mít znovu formu Zprávy o plnění Národního plánu.

Předkládaný materiál dokládá, že rok 2008 byl intenzivně využit k dalšímu posunu technických příprav na zavedení eura v ČR. Z činností, které Zpráva vyjmenovává (viz část II. tohoto materiálu), lze za nejdůležitější uvést následující:

- Organizační výbor NKS ve spolupráci s pracovní skupinou NKS pro legislativu a pracovní skupinou NKS pro veřejné finance a veřejnou správu připravil metodický podklad pro rozhodnutí vlády *Příprava právního prostředí na zavedení eura*.

- Pracovní skupina NKS pro finanční sektor zpracovala pod souhrnným názvem *Příprava finančního sektoru na zavedení eura* metodické materiály, které se zabývají důležitými technickými problémy spojenými s přípravnými pracemi na zavedení eura v tomto sektoru.

- V rámci rozpracování nástrojů na ochranu spotřebitele před neodůvodněným zvyšováním cen Organizační výbor NKS připravil metodický text *Doporučené postupy při duálním označování spotřebitelských cen*, zaměřený na proceduru tzv. duálního označování cen v oblasti nákupů výrobků a služeb konečnými spotřebiteli.

- Jako další nástroj k ochraně spotřebitele Český statistický úřad zpracoval na podzim 2008 v součinnosti s pracovní skupinou NKS pro informatiku a statistiku první verzi materiálu *Monitorování cenového vývoje v období zavádění eura*, který nastiňuje metody a opatření ke sledování vývoje cen v období před a po zavedení eura.

- Organizační výbor NKS ve spolupráci se společností ECONOMIA a.s. uspořádal mezinárodní odbornou konferenci *Deset let eura – inspirace pro Českou republiku*, která se konala dne 25. listopadu 2008 v Praze.

Pokud jde o rok 2009, NKS si zvolila následující prioritní oblasti svých aktivit:

- zahájení prací na paragrafovém znění Obecného zákona;
- vypracování metodiky pro zavedení eura ve státní správě;
- zahájení přípravných prací na koncepci komunikační kampaně;
- průběžné vyhodnocování zkušeností se zavedením eura na Slovensku.

O obsahu výše uvedených záměrů na rok 2009 podrobněji pojednává část III. tohoto materiálu.

II. Splnění úkoly v roce 2008

2.1 Příprava právního prostředí na zavedení eura

Zavedení eura v České republice významným způsobem zasáhne do českého právního řádu. Vedle přijetí zvláštních právních předpisů se přechod na společnou evropskou měnu dotkne také velkého množství existujících právních předpisů, ve kterých jsou buď přímo uvedeny korunové peněžní částky nebo které se odvolávají na jiné veličiny (zejména úrokové sazby) bezprostředně související s existencí české koruny, jež jako národní měna zanikne.¹

¹ Při zadání vyhledat v existujících zákonech výraz „Kč“ systém ASPI uvádí 852 zákonů (stav na konci října 2008). Po odečtení zákonů, které jsou novelami jiných zákonů, a zákonů, jejichž přímá novelizace

V současné době existují dva právní názory na způsob přizpůsobení peněžních údajů uvedených v právních normách při zavedení eura. První názor lze označit jako **metodu jednorázové změny**. Ta předpokládá, že ke dni přijetí eura jako nové měny budou provedeny přímé novely všech právních předpisů dotčených jeho zavedením. Tímto způsobem je usilováno o dosažení stavu, aby k uvedenému okamžiku veškeré právní normy obsahovaly částky pouze v nové měně. Druhý názor lze označit jako **metodu postupné změny**. Zde by se jednotlivé rezorty mohly rozhodnout, které právní předpisy ve své gesci považují za nezbytné přímo novelizovat k datu zavedení eura. Zbývající právní předpisy by až do své novelizace byly aplikovány podle obecných zásad implementace práva EU, které umožňují, aby ke dni zavedení eura jako nové měny v ČR zůstala v právních normách ustanovení s korunovými částkami, jelikož by se k tomuto dni na tyto částky pohlíželo nadále jako na částky v měně euro, a to vymezené jednoznačně pomocí pevného přepočítacího koeficientu.

Organizační výbor NKS ve spolupráci s pracovní skupinou NKS pro legislativu a pracovní skupinou NKS pro veřejné finance a veřejnou správu zpracoval materiál *Příprava právního prostředí na zavedení eura v České republice*, jehož cílem je popsat přednosti a rizika výše uvedených dvou metod a vytvořit tím podklad pro rozhodnutí vlády o způsobu adaptace právního prostředí. Výsledky porovnání uvedených dvou metod lze částečně shrnout do následující tabulky.

Hledisko	Metoda jednorázové změny	Metoda postupné změny
<i>Právní jistota</i>	Výhodou je zajištění právní jistoty adresátů, neboť ke dni zavedení eura budou veškeré korunové částky v právní úpravě nahrazeny eurovými. Vzhledem rozsahu změn nelze ovšem vyloučit riziko chyb, což naopak může právní jistotu snížit.	Ke dni zavedení eura v určité části právního řádu budou nadále korunové částky, které adresáti budou muset v případě potřeby individuálně přepočítat s rizikem chyb a dopadu na právní jistotu.
<i>Administrativní náročnost</i>	Existují pochybnosti o proveditelnosti vzhledem k rozsahu řádově stovek legislativních změn, byť napjaté časové lhůty se týkají pouze rutinní operace vkládání eurových částek a nikoliv analýzy toho, jakým způsobem právní předpisy přizpůsobit.	Podstatně menší rozsah legislativních změn minimalizující reputační riziko.
<i>Odpovědnost a koordinace</i>	Vzhledem k časovým omezením i organizačním nárokům legislativního procesu je při obou metodách nezbytné, aby vláda pověřila svého člena koordinací celého procesu a dohledem nad plněním časového harmonogramu. Hlavní odpovědnost za věcný obsah novelizovaných právních předpisů v obou metodách spočívá na jednotlivých rezortech.	

Důležitou součástí předloženého materiálu je též návrh časového harmonogramu, který usiluje podat ucelenou představu o posloupnosti jednotlivých etap legislativních prací a o jejich časovém ohraničení, je-li jako základní bod vzat

by byla vzhledem k obsahu neúčelná, lze dospět k počtu přibližně 300 potenciálně přímo novelizovaných zákonů.

doposud nestanovený den zavedení eura v České republice. Uzlové body časového harmonogramu jsou stanoveny způsobem €- n , kde € značí den zavedení eura, což představuje začátek určitého kalendářního roku, a písmeno n označuje počet měsíců předcházejících tomuto okamžiku. Součástí harmonogramu je též naznačení souvislostí s legislativním procesem Obecného zákona o zavedení eura v ČR, který bude upravovat základní právní aspekty přechodu na novou měnu. Je záměrem, aby vláda vyjádřila souhlas s navrženým harmonogramem legislativních prací.

Závěrečná část materiálu se věnuje otázkám zaokrouhlování a zarovnávání peněžních částek v právní úpravě s cílem vytvořit jednotný přístup k této problematice. Za základní princip přepočtu peněžních částek lze považovat jejich zaokrouhlování s přesností na nejbližší cent podle pravidel stanovených právem EU, jelikož tento přístup je zárukou, že zavedení eura proběhne jako finančně neutrální operace. Dále je v omezené míře uvažováno s tzv. zarovnáváním (např. na celá eura ve prospěch občana resp. soukromých subjektů obecně), a to zejména v těch případech, kdy by částky vzniklé zaokrouhlováním mohly způsobovat nejrůznější praktické potíže. V odůvodněných a spíše výjimečných případech lze volit i zcela nové částky. Návrhy na zarovnání peněžních částek budou muset být vyhodnoceny také z pohledu dopadu na veřejné rozpočty. Souhlas vlády s navrženým přístupem je důležitý pro orientaci rezortů, jakým způsobem mají přistupovat k problematice převedení korunových částek na eura v právní úpravě.

Materiál „Příprava právního prostředí na zavedení eura v České republice“ by měl být předložen vládě společně s aktualizací Národního plánu, tj. do 31. března 2009. Je záměrem, aby vláda na podkladě provedené analýzy rozhodla o volbě jedné ze dvou možných metod přizpůsobení právního prostředí a zároveň vyjádřila souhlas s navrženým harmonogramem legislativních prací.

2.2 Metodická příprava finančního sektoru na zavedení eura

Jedním z prioritních úkolů NKS pro r. 2008 bylo rozpracovat postupy finančního sektoru v procesu přechodu na euro v následujících oblastech: i) přechod na euro a duální označování cen na kapitálovém trhu; ii) konverze úrokových sazeb po přijetí eura; iii) přepočet zůstatků na účtech včetně zaokrouhlování. Vypracováním výše uvedených metodik byla pověřena pracovní skupina NKS pro finanční sektor. Gesci za jednotlivé oblasti převzalo Ministerstvo financí (konverze produktů kapitálového trhu) a Česká národní banka (převedení referenčních úrokových sazeb a přepočet zůstatků na účtech). Do zpracování byla aktivně zapojena profesní sdružení zastupující soukromý sektor, např. Česká bankovní asociace, Burza cenných papírů Praha, a.s., Komora auditorů České republiky a Asociace pro kapitálový trh. Metodiky byly rovněž konzultovány s belgickými experty v rámci projektu technické pomoci a odsouhlaseny na úrovni vedení České národní banky. Při zpracování byly využity podklady zemí, které již euro zavedly (včetně Slovenska).

Na základě provedených analýz je možné konstatovat, že přípravy finančního sektoru na zavedení eura si vyžadají věnovat pozornost následujícím oblastem:

- u některých produktů kapitálového trhu bude nutné provést zaokrouhlení na vyšší počet desetinných míst (např. podílové listy, akcie), aby bylo dosaženo dostatečné přesnosti při přepočtu;

- z důvodu specifčnosti finančního sektoru bude nezbytné vyjmout některé produkty z povinnosti duálního označování cen a peněžních částek (např. při zasílání finančních informací pomocí SMS zpráv);

- ve vybraných oblastech (např. u výpisů z účtů) budou duálně zobrazovány pouze počáteční a konečné hodnoty peněžních částek, neboť duální označování jednotlivých položek by bylo velmi náročné;

- právně zakotven bude muset být „klíč“ pro převedení referenčních úrokových sazeb ČR na vhodné referenční úrokové sazby platné v eurozóně.

Z řady konkrétních opatření, která jsou v metodických textech diskutována, lze uvést následující:

a) *Oblast duálního označování na kapitálovém trhu*

- při konverzi jmenovitých hodnot provést zaokrouhlení na 2-6 desetinných míst u akcií a 6-8 desetinných míst u podílových listů;

- tržní ceny podílových listů uvádět s přesností na 6-8 desetinných míst;

- u přepočtu základního kapitálu postupovat metodou přepočtu a zaokrouhlení „po položkách“, tj. po jednotlivých akcích;

- realizovat zaokrouhlení dluhopisů a derivátů standardně na 2 desetinná místa;

- u vypořádání obchodů nejprve sečíst zobchodované položky, výslednou sumu následně zaokrouhlit na standardně stanovený počet desetinných míst;

- zajistit přepočet jmenovitých hodnot cenných papírů emitenty, kteří nové hodnoty v eurech oznámí osobám vedoucím centrální a navazující evidenci; pokud emitenti přepočet neprovedou, automaticky jej provedou osoby vedoucí tuto evidenci, a to s využitím největší povolené přesnosti při přepočtu;

- ve výpisech zákazníkům služeb uvádět konečné sumy součtů jednotlivých kategorií jak v Kč, tak eurech (stavové účty, výpisy o cash flow);

- neregulovat formu výpisů zasílaných pomocí SMS zpráv;

- zajistit povinné duální zobrazování ceníků; vydat doporučení pro poskytování informací jak v Kč, tak v eurech pro další oblasti – uzavírací kurzy, souhrnné informace o vývoji trhu, atd.

Otevřené otázky:

- zvážit stanovení počtu desetinných míst u vypořádací ceny kontraktu v případě derivátů uzavřených v Kč, avšak vypořádaných v eurech, kde by standardní zaokrouhlení na dvě desetinná místa nemuselo být dostatečné;

- posoudit průchodnost použití alternativní metody přepočtu základního kapitálu – metoda no par value (akcie nemají nominální hodnotu, pracuje se pouze s počtem akcií a tržní hodnotou akcií); jedná se o jednoduchou metodu, její zavedení by však znamenalo rozsáhlé změny v legislativě ČR;

- vyhodnotit (zejm. na základě zkušeností ze Slovenska), zda je optimálním postupem provádět přepočet jmenovitých hodnot podílových listů na 6-8

desetinných míst, případně zvážit možnost „sloučení“ podílových listů (za současných podmínek v ČR je zaokrouhlení na vyšší počet desetinných míst účelné zejména s ohledem na podílové listy s nízkou hodnotou podílové jednotky).

b) *Konverze referenčních úrokových sazeb*

- při nahrazení referenčních sazeb ČNB (diskontní sazba, repo sazba, Lombardní sazba) využít referenční sazby Evropské centrální banky (Deposit Facility Rate, Euro Base Rate, Marginal Lending Facility Rate);
- nahradit mezibankovní jednodenní sazby CZEONIA a PRIBOR (PRIBOR O/N) „evropskou“ sazbou EONIA (jednodenní sazba EURIBOR neexistuje);
- naradit ostatní sazby PRIBOR s delší splatností než jeden den sazbami EURIBOR

Otevřené otázky:

- bude třeba rozhodnout o způsobu konverze referenční sazby PRIBOR, protože tato sazba nemá adekvátní „evropský“ protějšek (jednou z možností je postupně tyto sazby opustit, příp. najít vhodný vzorec pro přepočítání – bude možné řešit až poté, co bude rozhodnuto o termínu zavedení eura)

c) *Metodika přepočtu zůstatků na účtech včetně zaokrouhlování*

- zůstatky na účtech k termínu zavedení eura přepočítat podle přepočítacího koeficientu a zaokrouhlit na nejbližší cent;
- na výpisech z účtů povinně duálně uvést počáteční a koncový zůstatek;
- duálně zpracovat všechny ceníky, případně vytvořit 2 ceníky – jeden v Kč a druhý v eurech, přičemž struktura obou ceníků musí být stejná;
- v cenících povinně uvádět přepočítací koeficient.

Závěrem lze poznamenat, že zpracované metodiky pro finanční sektor nepředstavují v této fázi konečné řešení pro Českou republiku. Budou průběžně aktualizovány a doplňovány o další oblasti, jakými jsou např. přechod platebního styku na euro či zavedení eurových bankovek a mincí. Po stanovení cílového termínu zavedení eura dojde k finalizaci metodik a formulaci doporučení pro jednotlivé segmenty finančního trhu. Budou rovněž vymezeny oblasti, které bude nutné legislativně upravit.

S plným zněním těchto metodik bude možné se seznámit na webové stránce www.zavedenieura.cz v sekci Dokumenty > Metodické texty.

2.3 Doporučené postupy při duálním označování spotřebitelských cen

V rámci technických příprav na zavedení eura v ČR Organizační výbor NKS zpracoval text zaměřený na proceduru tzv. duálního označování cen v oblasti nákupů výrobků a služeb konečnými spotřebiteli. Tento nástroj spočívá v zákonem uložené povinnosti zobrazovat po určité době vybrané peněžní částky současně v českých korunách a eurech, a to podle závazných pravidel pro přepočítání peněžních částek. Touto cestou je vytvářena možnost rychlého a snadného porovnání

peněžních částek v původní národní měně, s jejíž kupní silou jsou občané dobře obeznámeni, a těchž částek v nové měně euro, kterou si občané postupně osvojují.

V materiálu jsou identifikovány skupiny osob, na obranu jejichž zájmů bude duální označování používáno. Těmito adresáty jsou:

- spotřebitelé, jimž duální označování napomáhá po kritickou dobu před a po zavedení eura lépe si uvědomovat kupní sílu nové měny;

- příjemci mezd, platů a zákonných dávek důchodového a sociálního systému, vůči nimž, zejména pak vůči informačně znevýhodněné skupině důchodců a dalším sociálně citlivým skupinám, duální označování umožňuje demonstrovat finanční neutralitu přechodu na novou zákonnou měnu;

- poplatníci různých poplatků a daní vůči správním orgánům a orgánům územních samosprávných celků, kterým duální označování vytváří jistotu, že zavedení eura není zneužíváno ke skrytému navyšování příjmů veřejných rozpočtů;

- obchodníci, kteří pozitivním přístupem k realizaci duálního označování svých nabídkových cen se budou chtít vymezit vůči nekalé konkurenci a kteří touto cestou budou chtít sdělovat veřejnosti, že nezneužívají zavádění eura ke zdražování.

Realizační techniky duálního označování spotřebitelských cen jsou navrhovány tak, aby nejen vhodným způsobem přispívaly k lepší orientaci občanů při přechodu na novou měnu, ale aby též nezatěžovaly povinné subjekty nepřiměřeně vysokými náklady a příliš komplikovanými pravidly. S ohledem na princip přiměřenosti nákladů bude též možné některé případy buď zcela vyjmout z povinnosti duálního označování nebo pro tyto případy použít některou ze zjednodušených technik duálního označování.

S ohledem na značnou pestrost konkrétních situací materiál neaspiruje na vypracování podrobných technických norem duálního označování, které by předepisovaly požadavky na velikost, tloušťku či barvu písma. Vznesen je pouze požadavek, aby duální označování bylo vykonáváno jasným, přehledným a jednoznačným způsobem, což ovšem nevylučuje používání těchto grafických prvků, pokud to podle marketinkové rozvahy obchodníka přispívá k větší přehlednosti a srozumitelnosti poskytovaných informací. Popsána je pak celá řada metodických problémů, pro jejichž řešení jsou používány pojmy jako hlavní a orientační měna, duální cenovka kusového a množstevního výrobku, duální ceník a přepočítací tabulka, duální účtenka. Je zdůrazněno, že tyto pojmy jsou zavedeny výlučně pro účely daného textu a v žádném případě nepředjímají vznik nových institutů právní úpravy.

Z doporučení, která byla konfrontována se zahraničními zkušenostmi a diskutována v pracovních skupinách NKS pro veřejné finance a veřejnou správu a pro nefinanční sektor a ochranu spotřebitele, lze vybrat následující závěry:

- Povinnost duálního označování vznikne jeden měsíc po nabytí právní účinnosti přepočítacího koeficientu (podle stávajících zvyklostí začátkem srpna v roce předcházejícím zavedení eura) a zanikne na konci roku, ve kterém euro bude zavedeno.

- V oblasti cen výrobků a služeb budou povinnosti duálního označování podléhat pouze obchodní vztahy podnikatelů vůči spotřebitelům, nikoliv obchodní

vztahy mezi státem a podnikatelskými subjekty či obchodní vztahy mezi podnikatelskými subjekty navzájem.

- Duálně zobrazená informace o ceně kusového výrobku sestává z nabídkové ceny výrobku vyjádřené v hlavní a orientační měně. Marketingové informace uváděné na duálních cenovkách mohou být uváděny pouze v hlavní měně. Duální cenovky s jednoznačným vizuálním zdůrazněním hlavní ceny před cenou orientační musí být nahrazeny novými po zavedení eura. Proti tomu duální cenovky s vizuálním nezdůrazněním hlavní ceny před cenou orientační lze po zavedení eura ponechat do okamžiku prvního přecenění výrobu, případně je lze přeměňovat při průběžném doplňování prodejních zásob.

- Orientační eurové ceny budou uváděny s přesností na centy a orientační korunové ceny budou uváděny s přesností na haléře.

- Za vstřícnou vůči zákazníkům lze považovat takovou obchodní politiku, která v období duálního označování před zavedením eura používá stejné eurové ceny pro placení i pro duální označování. Není-li toto řešení akceptováno, je povinností obchodníků zřetelným způsobem zveřejnit, jaký obchodní kurz je pro účely placení používán.

- Duální cenovka volně loženého množstevního výrobku obsahuje dvě cenové informace: měrnou cenu jednotkového množství v hlavní a orientační měně. Proti tomu duální cenovka baleného množstevního výrobku sděluje čtyři cenové informace: cenu balení a měrnou cenu, každou vyjádřenou v hlavní a orientační měně. U baleného množstevního výrobku je výpočet orientační ceny balení i orientační měrné ceny prováděn shodným způsobem, a to jejím výpočtem z odpovídající hlavní ceny pomocí pravidel pro přepočtení peněžních částek.

- Při duálním značení hodnoty nákupu se uplatní metoda zaokrouhlení výsledné částky. Na mezisoučty výsledné částky se nahlíží jako na její dílčí položky, které nemusejí být duálně zobrazovány.

- Lze-li v období před zavedením eura platit touto zahraniční měnou při obchodním kurzu odlišném od přepočítacího koeficientu, duální účtenka musí obsahovat a přehledným způsobem zobrazovat jak správně vyčíslenou eurovou orientační hodnotu nákupu spolu s uvedeným přepočítacím koeficientem, tak reálně placenou eurovou hodnotu nákupu spolu s použitým obchodním kurzem.

- Přepočítací koeficient mezi eurem a českou korunou musí být zobrazován jednoznačným, přehledným, srozumitelným, lehce přístupným a dobře čitelným způsobem, a to v plném tvaru čtyř desetinných míst včetně případných nul na posledních desetinných místech, tj. ve tvaru, v jakém byl zveřejněn v příslušném nařízení ES.

V lednu 2009 byl k materiálu uspořádán pracovní seminář, kterého se účastnili zástupci mnohých institucí, jež se budou podílet na praktické realizaci duálního označování. S plným zněním materiálu se lze seznámit na webové stránce www.zavedenieura.cz v sekci Dokumenty > Metodické texty.

2.4 Monitorování cenového vývoje v období zavádění eura

Český statistický úřad zpracoval na podzim 2008 v součinnosti s pracovní skupinou NKS pro informatiku a statistiku první verzi materiálu, který mapuje metody a opatření ke zvláštnímu sledování vývoje cen v období před a po zavedení eura. V žádné ze zemí eurozóny se sice neprokázal významnější jednorázový vliv zavedení eura na ceny, což však neznamená, že cenový vývoj v tak specifickém období není třeba ve zvýšené míře monitorovat. Podrobné statistické sledování cenového vývoje je proto jedním z klíčových nástrojů jak ověřit, že jsou jednak správně aplikována technická pravidla pro přepočtení cen z národní měny na eura a také že ze strany obchodníků nedochází k vědomému neodůvodněnému zdražování. Podrobné sledování cenového vývoje (nejen spotřebitelských cen nebo cen výrobců, ale případně i ostatních cenových okruhů) je proto obecně žádoucí a je i v souladu s praxí těch zemí, které již euro zavedly.

Příprava na zavedení eura jako národní měny k 1. lednu příslušného roku může vyvolat také určité psychologicky podmíněné nepravidelnosti a výkyvy v chování spotřebitelů i obchodníků s potenciálním dopadem na vývoj cen – např. zvýšené nákupy ze strany obyvatelstva před termínem zavedení eura, předzásobení velkoobchodu i maloobchodu a s tím související dopady na výrobce a dovozce. Kromě toho je 4. čtvrtletí každého roku ve znamení zvýšené poptávky maloobchodu v souvislosti s nákupy na Vánoce a koncem roku. Z těchto důvodů se jako objektivní ukazuje specifické měření vývoje cen již od doby 6 měsíců před přijetím eura. V důsledku předvánočních nákupů je rovněž typické následné výrazné snížení poptávky maloobchodu v prvních měsících následujícího roku. Proto je třeba k posouzení vlivu zavedení eura na ceny detailně sledovat cenový vývoj ještě po celý rok po zavedení eura.

Náležitě monitorování cenového vývoje si vyžádá některé inovace dosavadního systému statistického sledování vývoje cen. K nejdůležitějším prvkům těchto inovací patří zvýšená periodičita sledování cenového vývoje, vytipování komodit vhodných pro zúžený spotřební koš užívaný na vyšší frekvenci monitorování cen a konečně vypracování metod, které ze zjištěného cenového vývoje oddělí vliv samotného zavedení eura od jiných vlivů.

Pro metodickou přípravu na měření vývoje různých typů cen v uvedeném období lze využít zkušeností z jiných zemí, které již tímto procesem prošly nebo procházejí. Nejaktuálnější je zkušenost Slovenska. Statistický úřad Slovenské republiky kromě rutinního zjišťování míry inflace měsíčně zabezpečuje i vyšší periodicitu zjišťování na základě zúženého spotřebitelského koše a menšího množství prodejen a provozoven v dekadním intervalu, kdy je sledován cenový vývoj u 194 komodit. Dekádní výsledky jsou publikovány na portálu www.statistics.sk. Pro zajištění okamžité informovanosti v období bezprostředně po zavedení eura byla provedena mimořádná měření inflace na vzorku 60 výrobků a služeb ke dni 2. a 5. ledna 2009.

Materiál předložený ČSÚ se podrobněji zabývá zejména řešeními ve třech základních oblastech: doba zvláštního sledování cen, typy sledovaných cen a základní metody sledování vybraných typů cen. V průběhu roku 2009 se počítá

s pokračující odbornou diskusí na toto téma. S plným zněním materiálu se lze seznámit na webové stránce www.zavedenieura.cz v sekci Dokumenty > Metodické texty.

2.5 Internetové stránky www.zavedenieura.cz

V současné době je internet významným prostředkem komunikace, který nabízí možnost sdělit informace přesně, objektivně, srozumitelně a na různých úrovních odbornosti. Převážná část osob ve věku 10-40 let již má přístup na internet a také jej aktivně využívá. Z tohoto důvodu byly v únoru 2008 Ministerstvem financí spuštěny v souladu s úkoly Národního plánu oficiální internetové stránky zaměřené na problematiku zavádění eura v ČR. Tyto internetové stránky s doménou www.zavedenieura.cz navštívilo od jejich spuštění do začátku prosince 2008 více než 31000 návštěvníků. Měsíční návštěva se pohybuje průměrně okolo 3000 návštěvníků a má rostoucí trend. Za obsahovou náplň internetových stránek www.zavedenieura.cz odpovídá Organizační výbor NKS s tím, že klíčové materiály jsou publikovány po projednání a schválení na úrovni NKS.

Primárním cílem uvedených webových stránek je informovat a vzdělávat širokou veřejnost. Stránky poskytují základní faktické informace o euru a eurozóně a také o procesu zavádění eura v České republice. Představen je přijatý scénář jednorázového zavedení eura. Uživatelé stránek jsou informováni o pořádaných seminářích a přednáškách s tématem společné měny. Za tímto účelem byla navázána úzká spolupráce se síti vládních Eurocenter a poboček Delegace Evropské komise v ČR Europe Direct. Pomocí těchto kanálů se daří zveřejňovat pozvánky na konané akce po celém území České republiky. Při příležitosti uspořádání konference *Deset let eura – inspirace pro Českou republiku* bylo možné na stránkách sledovat on-line přenos z této konference (a poté i z audiovizuálního záznamu). Do prosince 2008 se takto zprostředkovaně s konferencí seznámilo asi 750 osob. O stránky projevují zájem další instituce, které přebírají na svých stránkách část jejich obsahu (např. euroskop.cz, businessinfo.cz). Vzhledem k rostoucímu zájmu laické i odborné veřejnosti o využití zveřejňovaných informací byly stránky v létě 2008 certifikovány mezinárodní licencí Creative Commons. Tato licence umožňuje, za předpokladu citování zdroje, využívat zveřejněný obsah pro nekomerční účely bez přímého souhlasu autora. Uvedené opatření je v souladu se snahou šířit maximum zasvěcených informací o euru a o jeho zavádění v ČR.

V lednu 2009 byla spuštěna anglická verze stránek, která není plným překladem českého obsahu, ale pouze představuje základní milníky procesu zavádění eura v ČR. Cizojazyčným uživatelům poskytuje základní informace o přechodu ČR na společnou evropskou měnu. V průběhu roku 2009 se předpokládá vytvoření samostatných úvodních stránek a obsahu pro jednotlivé kategorie uživatelů - spotřebitelé, podnikatelé, orgány státní správy a územních samospráv, studenti a novináři. Tato změna umožní poskytovat specializované informace těm uživatelům, kterým jsou primárně adresovány.

2.6 Konference a semináře

V rámci svého osvětového a informačního poslání uspořádal Organizační výbor NKS ve spolupráci se společností ECONOMIA a.s. mezinárodní odbornou konferenci s názvem *Deset let eura - inspirace pro Českou republiku*. Tato konference, nad níž převzal záštitu ministr financí, se konala dne 25. listopadu 2008 v Praze. Na konferenci se podařilo přizvat významné řečníky z Evropské komise, přední představitele nadnárodních společností působících v České republice, současné i bývalé centrální bankéře zemí střední a východní Evropy a další špičkové ekonomy z těchto zemí. Konference se zúčastnilo reprezentativní publikum z řad významných firem, státní správy, akademických institucí, podnikatelských a spotřebitelských svazů. Pro další zájemce byl na internetu v provozu on-line přenos, který sledovalo okolo 500 diváků. O konferenci informovala řada významných deníků a internetové portály.

Hlavním záměrem konference bylo zhodnotit dosavadní fungování jednotné evropské měny, její hlavní přínosy a případná nenaplněná očekávání. Toto hodnocení bylo prováděno s přihlédnutím k současným projevům i budoucímu výhledu světové finanční krize a hospodářského útlumu. Uvedený záměr sloužil jako východisko i pro posouzení nákladů a přínosů zavedení eura na Slovensku a Slovinsku ve srovnání s postojem vlád těch členských zemí EU, které se k zavedení eura teprve chystají. Zvláštní důraz byl kladen na ekonomickou připravenost České republiky ke vstupu do eurozóny.

Představitelé Evropské komise S. Deroose (ředitel DG ECFIN C) a V. Špidla (komisař pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti) poukázali na přelomový význam vzniku a fungování jednotné evropské měny v ekonomickém i politickém smyslu. Lze mj. doložit, že země eurozóny uspěly v eliminaci míry inflace i inflačních diferenciálů mezi členskými zeměmi a národní rozpočtové deficity jsou vesměs pod plnou kontrolou. Euro se stalo druhou nejvýznamnější světovou měnou jak z pohledu rezervní měny centrálních bank, tak i na měnových trzích a ve světovém obchodu. Aktuální finanční a hospodářská krize dodává existenci eura nový význam – za jiných okolností by totiž byly ekonomické a finanční výkyvy nevyhnutelně doprovázeny výkyvy národních měnových kurzů a rizikem měnových krizí, jak tomu bylo ještě v 90. letech minulého století pravidlem.

Představitelé podnikatelské sféry poukázali zejména ve vystoupení člena představenstva ŠKODA AUTO a.s. H. Kintschera na velmi výrazné nákladové dopady posilování kursu koruny vůči euru s tím, že na straně vstupů (zejména pak mezd) se proti vývoji kursu nelze zajistit. Uvedl, že nejistota ohledně termínu zavedení eura již nyní působí na budoucí investiční rozhodování firmy i nejbližší výrobní plány a zaměstnanost. Opakovaně vyzval vládu ČR k vyhlášení data zavedení eura v ČR co nejdříve.

Významní představitelé ekonomického výzkumu – a poté i panel přizvaných centrálních bankéřů v čele s viceguvernérem slovinské centrální banky A. Rantem a členem bankovní rady ČNB V. Tomšíkem - shrnuli nejprve poznatky o reálné konvergenci zemí středoevropského regionu. Byl konstatován výrazný a zrychlující se pokrok v dohánění průměru Evropské unie s tím, že údajný nízký stupeň

konvergence již nelze považovat za argument v neprospěch zavedení eura. Po uzavření kursového kanálu po zavedení eura se sice bude veškerá další konvergence odrážet výhradně v kanálu domácí inflace, ale předpokládaný inflační diferenciál oproti průměru eurozóny by již neměl být takový, aby ohrožoval makroekonomickou stabilitu. Z těchto důvodů vesměs řečníci dovozovali ekonomickou oprávněnost zavedení eura co nejdříve, přičemž argument finanční krize tomuto závěru dodává další váhu.

Zároveň však zaznělo, že finanční turbulence a s tím spojená nejistota mohou komplikovat plnění maastrichtského kritéria kursové stability. Nepředvídatelnost mezinárodních kapitálových toků dále může mít vliv na poptávku po vládních dluhopisech, s možnými komplikacemi pro plnění maastrichtského úrokového kritéria. V neposlední řadě záchranná opatření vlád a centrálních bank čelící dopadům finanční krize mohou mít dopady na deficit veřejných rozpočtů a státní dluh, s hrozbou rozvolnění pravidel fiskální disciplíny.

Audiovizuální záznam konference je ke shlédnutí na webové stránce www.zavedenieura.cz v sekci Konference a semináře.

Ve dnech 17.-18. dubna 2008 Organizační výbor NKS uspořádal dvoudenní pracovní seminář s názvem *Pokrok v přípravách na zavedení eura v ČR*. Na semináři, kterého se zúčastnili zejména členové pracovních skupin NKS, byly diskutovány aktuálně řešené problémy technických příprav: zaokrouhlování a zarovnávání cen a peněžních částek, odhad rozpočtových dopadů při různých variantách zarovnávání plateb důchodového a sociálního pojištění, úskalí adaptace českého právního prostředí na přijetí eura, zkušenosti členů eurozóny s výměnou hotovosti, představení oficiální internetové stránky k euru. Závěrečné téma dne se zaměřilo na připravenost sektoru podniků a domácností na zavedení eura. Bylo poukázáno zejména na důležitost včasných příprav podniků a také na úskalí nástrojů na ochranu spotřebitele před neodůvodněným zvyšováním cen. Druhý den se zaměřil na širší politicko-makroekonomická témata. Zevrubně byla diskutována konstrukce maastrichtských kritérií, výhled jejich plnění v ČR a přístup evropských institucí k jejich hodnocení. Posuzovány byly výzvy českého předsednictví v kapitole Hospodářské a měnové unie. Velmi zaujalo vystoupení hosta semináře, jímž byl vládní zplnomocněnec pro zavedení eura na Slovensku Igor Barát. Seminář byl vyhodnocen jako přínosný pro řešení otevřených otázek v jednotlivých tematických blocích i pro prohloubení znalostí o procesu zavádění eura v jeho celé komplexnosti.

2.7 Twinning projekt Ministerstva financí, ČNB a Národní banky Belgie

Projekt financovaný Evropskou komisí, který byl zahájen v roce 2007, pokračoval v roce 2008 čtyřmi významnými akcemi. První seminář proběhl v Praze ve dnech 14.-15. ledna 2008 a jeho hlavní náplní byla strategie řízení legislativního procesu zavádění eura, včetně časování legislativních aktivit a konkrétního obsahu vybraných zákonů. Rovněž byly projednávány speciální legislativně technické problémy typu zaokrouhlování a zarovnávání v rozpočtové sféře nebo u finančních

instrumentů. Jako druhý se uskutečnil ve dnech 13.-14. května v Praze seminář na téma *Řízení zavedení eura ve státní správě*. Na tomto semináři belgičtí řečníci seznámili pracovníky státní správy v ČR s různými aspekty řízení procesu zavádění eura v belgickém veřejném sektoru v období 1997-2002. Důraz byl kladen jak na strategii řízení tohoto procesu, tak na mechanismy a formy kontroly, reportování a krizových scénářů, se zaměřením na systémově analytické a programovací nástroje (MS projekt, PERT apod.), které jsou nezbytné ke zvládnutí takto náročného manévru. Samostatným bodem programu bylo také osvětlení role externích poradenských firem při realizaci celého procesu a rovněž adaptace IT systémů uvnitř státní správy. Jako ilustrativní příklad bylo zvoleno belgické Ministerstvo financí. Účastníci semináře obdrželi četné podkladové materiály, které detailně a často i na poměrně pokročilé technické úrovni ilustrovaly danou problematiku.

Následující akce v rámci Twinning Projektu se uskutečnila v Praze dne 26. června 2008. Věnována byla přípravě centrální banky na zavedení eura a jejímu plnému členství v eurosystému. V prezentacích byly hojně využívány zkušenosti Národní banky Belgie. Bylo zdůrazněno, že příprava měla v Belgii charakter projektového řízení členěného na základní klíčové moduly, kde byly jednotlivé úkoly definovány v souvislostech s jinými, včetně provázanosti termínů. Je vhodné také definovat vzájemné souvislosti s ostatními vnitřními aktivitami centrální banky i vztahy navenek. Projektové řízení proto v Belgii umožnilo optimální koordinaci a monitoring. Integrovanou součástí projektu byl i tzv. scoring, který pracoval u každého modulu resp. úkolu se škálou pěti kritérií – finanční dopad, rizika, strategie, vliv na IT a systém řešení kolizních situací. Diskutována byla též problematika výměny národního hotovostního oběživa za euro. Zajímavé byly poznatky o netradičních metodách stahování starého oběživa, např. s využitím komunikační kampaně ke stažení podstatné části drobných mincí z oběhu ještě před samotným dnem zavedení hotovostního eura.

Závěrečný seminář projektu se konal 3. října 2008 v Bruselu. Na rozdíl od všech předchozích akcí v rámci projektu byl omezen pouze na úzkou skupinu českých a belgických finančních expertů. Byl plně věnován oponentuře metodického materiálu pracovní skupiny NKS pro finanční sektor na téma konverze finančních instrumentů a úrokových sazeb z národní měny na euro, což byl jeden z úkolů uložených této pracovní skupině ze strany NKS. Jednání výrazně přispělo ke konečné podobě tohoto materiálu.

Celý Twinning projekt se nesl nejen ve vysoce odborné a technické rovině expertního výkladu a osvěty, ale přinesl i konkrétní příspěvky k plnění úkolů NKS, jak o tom svědčí poslední z projektových seminářů. Vedle toho projekt výrazně ovlivnil strategii NKS v přístupu k řešení přechodu státní správy na euro.

2.8 Sledování zahraničních zkušeností

Významnou platformou pro sledování a hodnocení zkušeností s technickými aspekty zavádění eura je PAN II (Public Administration Network). PAN II je pracovní

skupina zřízená při Evropské komisi (DG ECFIN) a zaměřená na osvojování si příslušných poznatků pro všechny členské země, které dosud nezavedly euro. Organizační výbor NKS jako reprezentant ministerstva financí a ČNB mají v PAN II své delegáty. Účast v PAN II patří ke stěžejním aktivitám, jejichž prostřednictvím se do ČR přenášejí zahraniční zkušenosti se zaváděním eura.

Zatímco v roce 2007 se jednání PAN II zaměřovala na hodnocení praktických příprav na zavedení eura na Slovensku, Maltě a Kypru, v roce 2008 byla na dvou proběhlých zasedáních ve dnech 11. 3. a 7. 10. věnována pozornost především Slovensku. Při této příležitosti bylo možné se mj. detailně seznámit s přípravou centrální banky na zavedení eura, s komunikační kampaní nebo se systémem kontroly správnosti přepočtených cen v maloobchodě. Vedle toho jsou v rámci PAN II trvale diskutovány návrhy všeobecných doporučení Evropské komise k opatřením usnadňujícím přechod na euro. Program jednání je také přizpůsobován aktuálními otázkám (v roce 2008 mj. vlivu zavedení eura na ceny, euro v očích veřejného mínění nebo strategie komunikačních aktivit).

Další významnou platformou pro výměnu zkušeností je tzv. výbor DIRCOM (*Directors of Communication on the Euro*), ve kterém mají Organizační výbor NKS jako reprezentant ministerstva financí a ČNB své zástupce. Na této platformě se dvakrát ročně setkávají reprezentanti členských států Evropské unie zodpovědní za komunikaci o euru. Na zasedání DIRCOMu jsou diskutovány zejména komunikační kampaně zemí vstupujících do eurozóny a analyzovány průzkumy veřejného mínění. Zároveň na těchto setkáních Evropská komise prezentuje své komunikační aktivity ve vztahu ke společné evropské měně, včetně nových komunikačních nástrojů. Pro rok 2008 bylo z pohledu sledování zahraničních zkušeností přínosné především zavádění eura v sousedním Slovensku.

Mezi důležité zdroje zahraničních zkušeností a komunikační kanály vůči české veřejnosti patří zapojení Organizačního výboru NKS do sítě Euro Team. Tuto síť zřídila Evropská komise v roce 2006 pro nové členské země, na něž se vztahovala povinnost přijetí eura. Členové národních Euro Teamů jsou vybraní odborníci na hospodářské a finanční záležitosti. Pod patronací Zastoupení Evropské komise v jednotlivých zemích a DG ECFIN tito členové vykonávají zejména osvětovou činnost prostřednictvím přednášek, konferencí a jiných veřejných vystoupení. Zároveň jsou pravidelně školeni v otázkách zavádění eura na půdě Evropské komise v Bruselu nebo jiných vybraných místech.

V roce 2008 lze v této souvislosti zmínit zejména účast představitelů Organizačního výboru NKS na semináři *Euro Team Information Seminar* konaném 20. února v Bruselu nebo konferenci *The euro changeover in Malta and Cyprus: Experiences and Lessons*, která se uskutečnila 17. června v Bruselu. V rámci aktivit Euro Teamu vystoupili představitelé Organizačního výboru NKS rovněž na konferencích a kulatých stolech pořádaných Zastoupením EK v Praze, např. s guvernérem kyperské centrální banky (7. 4. 2008) nebo slovenským ministrem financí (6. 6. 2008).

Během roku 2008 docházelo i k dalším jednorázovým aktivitám spojeným se získáváním zahraničních zkušeností s přípravou na zavedení eura. Pracovníci Organizačního výboru NKS a ČNB byli pozváni na významnou konferenci *Slovakia*

euro changeover pořádanou ve dnech 21.–22. září v Bratislavě za účasti vrcholných představitelů vlády SR, Národní banky Slovenska, Evropské komise a Evropské centrální banky. Zástupce Organizačního výboru NKS vystoupil též na konferenci *On the way to the Eurozone – the V4 perspective* v Tokiu dne 28. 11. Cílem této akce, které se zúčastnili představitelé zemí Visegrádské čtyřky, bylo prezentovat japonským investorům stav příprav na zavedení eura ve středoevropském regionu. V únoru 2009 přijali slovenští zástupci ministerstva financí a Národní banky Slovenska pozvání na pracovní seminář pracovní skupiny NKS pro komunikaci, který byl zaměřen na slovenské zkušenosti s organizováním komunikační kampaně.

O veřejných aktivitách národního koordinátora pro zavedení eura v ČR je veřejnost informována na internetové stránce www.zavedenieura.cz.

III. Prioritní úkoly pro rok 2009

3.1 Příprava paragrafového znění Obecného zákona

Národní plán zavedení eura v ČR předpokládá vypracování tzv. *Obecného zákona o zavedení eura v ČR* (dále také *Obecný zákon*). Tento zákon navazuje na základní nařízení ES, která upravují proces zavedení eura, a je hlavním právním předpisem, který vytváří předpoklady pro zajištění přechodu na jednotnou evropskou měnu v ČR. Na Ministerstvu financí byla zřízena ad hoc pracovní skupina (za účasti zástupců ČNB a Ministerstva spravedlnosti), která má za úkol zpracovat návrh *Obecného zákona*. Tato pracovní skupina v roce 2007 zpracovala dokument *Obecný zákon o zavedení eura v České republice - základní principy*, který bude sloužit jako podklad pro další etapy prací na vytváření konkrétní podoby *Obecného zákona* (viz webová stránka www.zavedenieura.cz, Dokumenty > Právní předpisy). V souladu s Národním plánem nebude vypracován věcný záměr tohoto zákona, ale bude přistoupeno přímo ke zpracování paragrafové znění. Tento postup je odůvodněn tím, že *Obecný zákon* je vzhledem ke své povaze především implementačním opatřením k předpisům ES.

Přijetí *Obecného zákona* je významnou součástí celého procesu přípravy právního prostředí na zavedení eura v ČR. Legislativní proces tohoto zákona proto musí být přizpůsoben souhrnnému harmonogramu legislativních prací (bližší viz část 2.1 tohoto materiálu). Je nezbytné, aby rezorty v okamžiku, kdy přistoupí k analýze právních předpisů dotčených zavedením eura, již byly obeznámeny s tím, které oblasti budou *Obecným zákonem* upraveny. Jiným slovy je žádoucí, aby k uvedenému okamžiku již bylo ukončeno mezirezortní připomínkové řízení k *Obecnému zákonu*. Podle navrhovaného harmonogramu legislativních prací bude analýza právních předpisů zahájena v termínu €-32 měsíců. Z toho vyplývá, že vzhledem k časové náročnosti přípravy paragrafového znění *Obecného zákona* a délce připomínkového řízení je potřebné zahájit práce na paragrafovém znění *Obecného zákona* přibližně v termínu €-38 měsíců.

Pracovní skupina pro zpracování Obecného zákona je připravena zahájit práce na paragrafovém znění v druhé polovině roku 2009 tak, aby byly dokončeny v souladu se stanovenými termíny.

3.2 Metodika přechodu státní správy na euro

K okamžiku vyhlášení data zavedení eura v ČR by bylo velmi žádoucí, aby již v té době existoval funkční projekt adaptace všech orgánů státní správy na jednotnou evropskou měnu. Jedná se o komplexní víceúrovňový problém, kdy je třeba systémově podchytit všechny potřebné návaznosti a informační toky, a to jak uvnitř jednotlivých rezortů, tak mezi nimi. Bez funkčního projektu adaptace, který by tyto otázky podchytil, by mohl být ohrožen budoucí bezproblémový přechod ČR na jednotnou evropskou měnu. Adaptaci jednotlivých orgánů státní správy na euro proto nelze zcela decentralizovat a metody této adaptace zcela ponechat na jejich vůli. Naopak, tyto orgány budou bezesporu právem požadovat, aby byly předem vybaveny určitým schématem pro konkrétní činnosti směřující k jejich adaptaci na euro, stejně jako budou požadovat zajištění meziresortní provázanosti těchto činností.

Lze právem očekávat, že uživatelem metodiky přechodu státní správy na euro se mohou stát též orgány územních samosprávných celků, které budou muset zvládnout adaptaci v řadě svých průřezových rolí: jako subjektů veřejné správy, podnikatelských subjektů i zaměstnavatelů.

Zavádění eura ve státní správě se dotkne zejména přizpůsobení informačních systémů, systémů řízení lidských zdrojů, interních a externích finančních toků, statistiky a účetnictví a v neposlední řadě si vyžádá také adekvátní komunikaci s veřejností nebo přizpůsobení veškeré legislativy. Vytvoření tohoto projektu je jedním z hlavních úkolů NKS pro rok 2009. Zároveň je v této souvislosti zřejmé, že dosavadní těžiště činnosti NKS, založené na meziresortních pracovních skupinách, bude k dosažení tohoto cíle již nepostačující – nejpozději k okamžiku vyhlášení cílového data zavedení eura proto bude třeba nejen definovat, ale především neprodleně zavést příslušné řídicí, prováděcí, reportující a kontrolní struktury uvnitř všech dotčených orgánů a zvažovat i nové formy koordinace těchto činností.

Uvedené struktury zajišťující adaptaci na euro v jednotlivých orgánech státní správy (resp. jednotlivých rezortech) by měly mít podle zahraničních zkušeností i doporučení konzultačních firem podobu programového (projektového) řízení. Plánování, realizace, reportování a kontrola plnění jednotlivých úkolů (tzv. europrojektů) by měly probíhat na všech rezortech podle jednotného systému, který by umožnil včas odhalit případné skluzy v plnění jednotlivých europrojektů, včetně vzniklých rizik a ohrožení navazujících úkolů jak uvnitř rezortu, tak pokud jde i o návaznosti mimo rezort.

Řízení programů (projektů) takového rozsahu však nutně vyžaduje systémově analytický přístup a používání vhodných automatizovaných metod, které by na všech úrovních řízení (od dílčího europrojektu až po vládu) generovaly potřebný

přehled o situaci v reálném čase, včetně včasné signalizace vzniklých rizik a stupně jejich závažnosti.

Podkladem k vypracování tohoto projektu jsou zejména materiály získané Organizačním výborem NKS v rámci Twinning projektu MF a ČNB s Národní bankou Belgie a konzultace s poradenskými firmami se zkušenostmi se zaváděním eura v jiných zemích. Projekt bude vypracován Organizačním výborem NKS v součinnosti zejména s pracovní skupinou NKS pro veřejné finance a veřejnou správu a pracovní skupinou NKS pro informatiku a statistiku.

3.3 Přípravy na zavedení eura v rezortech MF, MPSV a MZdr

V souvislosti se zavedením eura mají orgány státní správy a územní samosprávy v zásadě dvojí roli. Jednak se musejí samy vnitřně transformovat tak, aby byl zabezpečen jejich plynulý chod (viz předchozí bod). A za druhé budou muset v rámci svých kompetencí vyřešit řadu věcných problémů spojených se začleněním české ekonomiky do eurozóny. První obrysy řešení řady těchto věcných problémů jsou uvedeny v Národním plánu zavedení eura ČR. Je žádoucí dále postoupit ve vyjasňování těchto věcných úkolů, aby další aktualizace Národního plánu mohla se záměry státní správy a územních samospráv seznámit širokou veřejnost.

Ministerstvo financí jako hlavní garant zavedení eura v ČR vypracuje do konce října 2009 materiál věnovaný adaptaci rezortu na zavedení eura. Tento materiál bude zejména obsahovat výčet všech stěžejních oblastí, které bude třeba přizpůsobit fungování v prostředí jednotné evropské měny. Dále bude definovat hlavní kroky potřebné k realizaci těchto úkolů a vytýčí základní časový harmonogram jednotlivých činností. Svým způsobem se bude jednat o přípravu na finální aktualizaci Národního plánu zavedení eura v ČR v kapitole spadající obsahově do kompetence Ministerstva financí. Ambicí tohoto materiálu proto též bude, po jeho projednání a schválení na úrovni rezortu a NKS, posloužit jako metodický návod (pilotní projekt) pro ostatní orgány státní správy a samosprávy v jejich přípravách na finální aktualizaci Národního plánu.

Další plánované aktivity NKS v roce 2009 zaměřené na státní správu se budou týkat dvou dalších rezortů se specifickým postavením vzhledem k problematice zavedení eura, jmenovitě ministerstva zdravotnictví a ministerstva práce a sociálních věcí. Výjimečné postavení těchto rezortů vyplynulo z dosavadních analýz, které se věnovaly metodickým otázkám zaokrouhlování a zarovnávání při přepočtu peněžních částek, dopadům zarovnávání na veřejné rozpočty a duálnímu označování cen v maloobchodě².

Specifikum rezortu práce a sociálních věcí lze spatřovat za prvé v tom, že vedle maloobchodu (viz bod. 2.3) a finančního sektoru (viz bod 2.2) se jedná o další významnou oblast uplatnění duálního označování peněžních částek. Příslušné

² Viz metodické texty *Základní pravidla přepočtu, zaokrouhlování a zarovnávání peněžních částek při zavádění eura, Odhad rozpočtových nákladů spojených s principem nepoškození občana při zavedení eura v ČR a Doporučené postupy při duálním označování spotřebitelských cen*. Všechny tyto texty jsou ke stažení na internetových stránkách www.zavedenieura.cz.

korunové platby občanům (mzdy a platy, dávky státní sociální podpory, dávky důchodového pojištění, nemocenského pojištění, pomoci v hmotné nouzi atd.) bude třeba v zákonem stanovené lhůtě začít vyčíslovat též v eurech a vhodně zvoleným způsobem o tom informovat veřejnost. Totéž se týká veškerých prováděných srážek pojistného a daně. Po zavedení eura bude naopak trvat povinnost označovat uvedené položky orientačně i v korunách.

Druhé specifikum jmenovaného rezortu spočívá v tom, že příslušné regulační normy, jimiž se rezort řídí, obsahují velké množství tarifních a dalších stupnic, různě odstupňované sankce a jiná rozpětí v korunovém vyjádření. To vše bude nutné vnitřně konzistentním způsobem převést na eura, včetně podrobnějšího určení metod a rozsahu zarovnávání a vyčíslení rozpočtových dopadů. Tento aspekt se sice netýká výlučně MPSV, ale vzhledem k rozsahu a dopadům na každého občana je vhodné tuto oblast zmapovat a navrhnout příslušná řešení. Ta se pak mohou stát doplňujícím vzorem, resp. metodickým podkladem pro ostatní rezorty řešící podobné problémy.

Je proto zřejmé, že ještě před vyhlášením termínu zavedení eura v ČR je účelné vypracovat s ohledem na specifika MPSV podrobnější metodický náhled na uvedené problémy, provést orientační inventuru dotčených právních předpisů a připravit úvodní koncepční materiál, který by v okamžiku vyhlášení termínu zavedení eura v ČR sloužil jako vodítko k zahájení již konkrétních prací směřujících k adaptaci všech příslušných systémů na euro. Materiál řešící obě uvedená rezortní specifika vznikne během 2. pololetí 2009 ve spolupráci Organizačního výboru NKS a pracovní skupiny NKS pro veřejné finance a veřejnou správu, s klíčovou rolí expertů MPSV.

Rovněž v rezortu zdravotnictví je situace značně specifická, a to zejména v důsledku značných finančních toků probíhajících nejen mezi veřejnými rozpočty a občany, nýbrž i mezi dalšími subjekty soukromoprávní i veřejnoprávní povahy. Z tohoto důvodu je uplatnění obecných principů zarovnávání při přepočtu korunových částek na eura značně zkomplikováno, a tento segment se proto prozatím ani nestal součástí předchozích kvantifikací rozpočtových dopadů zarovnávání.

Specifické otázky zaokrouhlování a zarovnávání peněžních částek (včetně adekvátního počtu desetinných míst při přepočtu z českých korun na eura) v rezortu zdravotnictví bude obsahem studie, jejíž zpracování je plánováno na druhou polovinu r. 2009 v součinnosti Organizačního výboru NKS a pracovní skupiny NKS pro veřejné finance a veřejnou správu, s klíčovou rolí expertů MZdr. Zjištěné poznatky doplní již existující kvantifikace nákladů veřejných rozpočtů z důvodu zarovnávání, a poskytnou tak úplný obraz nejen o metodice, ale i rozpočtových dopadech spojených s konverzí národní měny na euro.

3.4 Příručka připraveného podnikatele

Podnikatelský sektor je zmiňován jako hlavní příjemce výhod společné evropské měny: odstranění kurzového rizika, větší cenová transparentnost, levnější platební styk, stabilnější úrokové sazby, aj. Tyto přínosy usnadňují podnikání a zefektivňují odběratelsko-dodavatelské vztahy. Na druhé straně při samotném zavádění eura podnikatelským subjektům vznikají nezanedbatelné jednorázové náklady: úprava informačních systémů, změny v marketingové strategii, povinnost duálního označování cen, aj. Nejlepší způsob, jak tyto náklady minimalizovat, je včas se na změnu měny připravit. Tomuto účelu budou sloužit nejrůznější metodické pomůcky a příručky, které by měly srozumitelným způsobem shrnout, co vše by firma měla při plánování příprav na zavedení eura vzít v úvahu.

V rámci příprav podnikatelského sektoru na zavedení eura Organizační výbor NKS navázal úzkou spolupráci s Hospodářskou komorou ČR, která zastupuje podnikatelskou veřejnost v České republice a prosazuje a chrání její zájmy. Prozatímním výsledkem této spolupráce bylo v průběhu roku 2008 vypracování konceptu informační brožury s názvem *Příručka připraveného podnikatele*. Během roku 2009 by práce na Příručce měly dále pokročit tak, aby se po věcném obsahu výsledný text co nejvíce přibližoval představám zpracovatelů.

Příručka bude obsahovat následující pasáže:

- Obecné informace o měně euro
- Harmonogram přechodu na euro (scénář velkého třesku, stanovení oficiálního přepočítacího koeficientu, období duální cirkulace)
- Shrnutí dopadů přijetí eura (analýza silných a slabých stránek, příležitosti a hrozeb procesu zavedení eura z pohledu podnikatelů)
- Nejrůznější aspekty technické přípravy podnikatelského sektoru na zavedení eura a jejich časový plán (marketing a cenová politika, podnikové finance, bankovníctví a účetnictví, právní aspekty, adaptace informačních systémů, přizpůsobení pokladen, proškolení zaměstnanců, předzásobení novou měnou, a další)
- Tzv. checklist čili kontrolní seznam aktivit, které je nutné provést před zavedením eura
- Typové příklady zavedení eura ve vybraných podnikatelských oblastech (maloobchod, hotel, dovozní firma, aj.)

Informační brožura bude určena především malým a středním podnikům, které mají sklon přípravy na zavedení eura podceňovat a odkládat na poslední chvíli, často kvůli nedostatku finančních a lidských zdrojů. Tento podnikatelský segment má také obecně malé zkušenosti se zavedením eura v jiných zemích. Naproti tomu velké firmy, které jsou vlastnický a majetkově propojeny s firmami operujícími v zemích eurozóny, na podobná omezení většinou nenarážejí.

Informační brožura pro podnikatele bude ke stažení na internetových stránkách Hospodářské komory ČR a na stránkách www.zavedenieura.cz. Uvažuje se rovněž s jejím vydáním v tištěné podobě v době, kdy se praktické přípravy na zavedení eura dostanou do popředí zájmu podnikatelů. K její distribuci bude možné využít jak distribuční síť euro-materiálů (Eurocentra Úřadu vlády ČR, eurostojany

v budovách veřejné správy, knihovnách či obchodních centrech), tak i místa, kde je možné snadno oslovit podnikatele (pobočky HK ČR, Enterprises Europe Network, Finanční úřady). Ve spolupráci s Hospodářskou komorou ČR, profesními organizacemi a svazy podnikatelů budou na téma přípravy podnikatelů organizovány semináře, kde bude informační brožurka rovněž k dispozici.

Na půdě Hospodářské komory ČR vznikla i první verze materiálu s názvem *Zásady férových cen při zavádění eura*. Jedná se o vzorové čestné prohlášení, v němž se podnikatel zavazuje, že nezneužije proces zavedení eura k neopodstatněnému zdražení nabízených produktů a služeb. Dále se podnikatel přihlašuje k tomu, že svým zákazníkům přechod na euro v maximální míře usnadní, a to například tím, že včas zavede duální označování cen a na viditelném místě umístí oficiální přepočítací koeficient. Podnikatel, který se zaváže dodržovat uvedené Zásady, bude zapsán do veřejného seznamu signatářů a ve své provozovně bude moci umístit logo stvrzující jeho závazek. Do budoucna bude třeba vyjasnit, kdo bude spravovat seznam signatářů a stane se poskytovatelem zmíněného loga. Nastavit bude nutné též systém kontroly dodržování zásad férových cen.

3.5 Přípravné práce na koncepci komunikační kampaně

Pro úspěšné zavedení eura je nezbytné, aby každý subjekt byl včas a správně informován o všech skutečnostech, které pro něj ze zavedení eura plynou. Za tím účelem bude před zavedením eura probíhat informační kampaň zaměřená na širokou veřejnost se zvláštním důrazem na specifické cílové skupiny. Samostatná informační kampaň bude připravena rovněž pro podniky a orgány státní správy a územní samosprávy. V souladu s Národním plánem zavedení eura v ČR komunikační aktivity začnou probíhat po oznámení data zavedení eura, nejpozději v termínu €-36 měsíců. Komunikační kampaň bude vycházet z komunikační strategie, pro kterou Národní plán stanoví termín zpracování k okamžiku €-30 měsíců.

Komunikační strategie představuje základní dokument, který vymezuje jednak organizační a finanční zabezpečení komunikační kampaně a dále pak podrobně rozpracovává cíle a principy komunikační kampaně. Na základě průzkumů veřejného mínění vytipovává cílové skupiny komunikační kampaně, pro které stanovuje vhodné nástroje komunikace a komunikační a distribuční kanály. Proto po oznámení termínu zavedení eura bude nezbytné učinit několik zásadních opatření: zahájit sledování veřejného mínění formou průzkumů, na jehož základě budou definovány cílové skupiny; vyhotovit dokument *Komunikační strategie k zavedení eura v ČR*; připravit veřejné výběrové řízení na specializovanou PR agenturu. V návaznosti na tyto úkoly se pracovní skupina NKS pro komunikaci v roce 2009 soustředí na zpracování dvou přípravných metodických textů zaměřených jednak na vyjasnění koncepce komunikační strategie a za druhé na organizačně-institucionální zázemí a zajištění komunikační kampaně. Tyto dva metodické texty zajistí včasnou a plynulou přípravu i realizaci komunikační kampaně po oznámení termínu zavedení eura v České republice.

Materiál zaměřený na vyjasnění koncepce komunikační kampaně se bude věnovat především zamýšlené obsahové stránce kampaně k zavedení eura v ČR. Definován bude časový harmonogram komunikační kampaně, do něhož budou zasazeny hlavní tématické bloky a poselství. Materiál popíše i možné nástroje komunikace vůči různým cílovým skupinám. Dále budou popsány využitelné komunikační a distribuční kanály. Navrženy budou též nástroje pro ověření účinnosti komunikační kampaně, a to jak ve fázi připravovaných kroků, tak i v jejím průběhu kvůli získání věrohodné zpětné vazby. Upřesněny budou metody, jimiž bude možné promítat průběžně získávané poznatky do již probíhající kampaně. Pomocí takto koncipovaného materiálu bude možné snadněji a bez časového stresu zpracovat komunikační strategii k zavedení eura v ČR a zadávací dokumentaci pro veřejnou zakázku na realizaci komunikační kampaně.

Druhý metodický materiál k přípravě komunikační kampaně se zaměří na institucionálně-organizační zabezpečení komunikační kampaně. Bude se primárně zabývat koordinací komunikačních aktivit mezi jednotlivými institucemi, neboť pro zajištění důvěryhodnosti přechodu na novou měnu je nezbytné, aby poskytované informace byly jednotné a nezkreslené. Bude upozorněno na oblasti, které si vyžádají určité změny: např. stanovení zásad pro publikování rezortních materiálů na oficiální internetové stránce www.zavedenieura.cz, monitoring komunikačních rizik, distribuce centrálně zajišťovaných tiskovin, manuál použití loga, jednotný vizuální styl, propagační předměty atd.

IV. Závěr

Rok 2009 znamená již druhý rok trvání „předpřípravného období“, které se vyznačuje tím, že se uskutečňují vybrané technické přípravy na zavedení eura v ČR bez znalosti závazného termínu, kdy bude euro zavedeno. Hlavním cílem aktivit prováděných v rámci Národní koordinační skupiny pro zavedení eura v ČR je v maximální míře se metodicky připravit na přechod na novou měnu ve všech klíčových oblastech: přizpůsobení právního prostředí, postupy zavedení eura v hotovostní a bezhotovostní podobě, příprava státní správy a územních samosprávných celků, připravenost podnikového sektoru a sektoru domácností, komunikační kampaň. Je sledován strategický záměr, aby v okamžiku, kdy vláda rozhodne o termínu přijetí společné evropské měny, dosáhl stav metodických příprav takového stupně pokročilosti, že bude v řádu několika málo měsíců možné zpracovat a vládě předložit konkretizaci Národního plánu zavedení eura v ČR. Tato aktualizace by měla již být schopna odpovědět na převážnou většinu otázek, které při zpracování první verze Národního plánu zůstávaly otevřeny. Navazující fáze začínající okamžikem oznámení termínu zavedení eura by se pak mohla především soustředit nikoli již jen na metodické, ale na realizační aspekty technických příprav v podobě naplňování stanovených časových harmonogramů, technických postupů, doporučení atd.

V. Aktualizované matice s indikativním harmonogramem úkolů pracovních skupin

Součástí Zprávy o plnění Národního plánu je sjednocení podoby stanovených úkolů Národního plánu do přehledné matice úkolů podle jednotlivých pracovních skupin. Termíny pro plnění úkolů jsou obecně časovány v návaznosti na stanovené datum zavedení eura v České republice ve formátu $\text{€} \pm n$, kde n je počet měsíců před resp. po okamžiku zavedení eura (pokud není v tabulce specifikováno jinak). Oproti minulé verzi byly doplněny též tabulky s přehledem plnění úkolů stanovených Národním plánem nebo Plánem činnosti NKS.

5.1 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura ve finančním sektoru a stav jejich plnění

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
1	Zavedení € do hotovostního oběhu			
1.1	Příprava mincí a bankovek v euroměně	€-36	€	ČNB
1.2	<ul style="list-style-type: none"> ○ výběr návrhů na národní strany mincí ○ výběr námětů ○ rozhodnutí o struktuře euromincí v oběhu, stanovení předpokládaného počtu potřebných mincí ○ výběrové řízení na dodavatele mincí ○ výroba nástrojů (ve spolupráci s mincovnou), výroba limitovaného množství vzorků mincí všech hodnot ○ zahájení výroby mincí ○ stanovení potřebného objemu bankovek, počátek jednání s ECB o uzavření smlouvy o předzásobení s příslušnou NCB 	<ul style="list-style-type: none"> €-36 €-36 €-36 €-24 €-24 €-18 €-18 €-6 €-24 	<ul style="list-style-type: none"> €-24 €-30 €-24 €-18 €-6 €-6 €-12 	
1.3	<ul style="list-style-type: none"> Plán pro výměnu oběživa Příprava předzásobení bank € <ul style="list-style-type: none"> ○ závazné požadavky eurových bankovek ○ závazné požadavky eurových mincí ○ zahájení předzásobení bank 	<ul style="list-style-type: none"> €-36 €-24 €-12 €-12 €-3 	<ul style="list-style-type: none"> €-13 €-12 €-6 €-6 € 	<ul style="list-style-type: none"> ČNB ČNB+banky
	<ul style="list-style-type: none"> Druhotné předzásobení <ul style="list-style-type: none"> ○ závazné požadavky bank na euromince a eurobankovky v nominální hodnotě ○ zahájení druhotného předzásobení 	<ul style="list-style-type: none"> €-12 €-1 	<ul style="list-style-type: none"> €-6 € 	<ul style="list-style-type: none"> ČNB+banky ČNB + banky

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
1.4	Změny v systému platebních karet, ATM, prodejních automatů apod. <ul style="list-style-type: none"> ○ změny nastavení ATM ○ ATM (bankomaty) – změny SW vybavení 	€-27 €-27 €-27	€ € €	banky, autorizační a zpracov. centra
1.5	Duální oběh, výměna bankovek a mincí, stažení a likvidace Kč <ul style="list-style-type: none"> ○ duální oběh ○ výměna stahovaných mincí v bankách ○ výměna stahovaných bankovek v bankách ○ výměna stahovaných mincí v ČNB ○ výměna stahovaných bankovek v ČNB 	€-24 € € € € €	€+6 €+2 týdny €+6 min €+6 €+60 bude rozh. dodatečně	ČNB, banky banky, ČNB banky banky ČNB ČNB
1.6	Přeprava, skladování, ochrana hotovosti <ul style="list-style-type: none"> ○ € bankovek a € mincí ○ bankovek a mincí české měny stahovaných z oběhu 	€-12 €-12		ČNB, banky, CIT ČNB, banky ČNB, banky, CIT
	Logistická podpora výměny oběživa <ul style="list-style-type: none"> ○ výběr uschovacích míst s potřebnou kapacitou (pro euro mince + pro Kč mince) a jejich stavební úpravy a zabezpečení ○ výběr střediska pro ničení mincí Kč a jeho zabezpečení (bude-li to nutné) ○ zahájení likvidace zásob českých mincí (bude-li to nutné) ○ úprava poboček pro příjem eura – úprava vjezdu dotačních boxů, příp. technicko-bezpečnostních systémů ○ příprava, příp. úprava přepravních vozidel dle požadavku ECB ○ projednání způsobu ochrany transportů peněz s Policií ČR ○ příprava techniky na zpracování mincí a bankovek v euroměně, jednání se servisními organizacemi 	€-24 €-36 €-6 €-36 €-24 €-24 €-36	€-6 €-6 € + €-12 €-6 €-6 €	ČNB, banky, CIT, Policie ČR
1.7	Likvidace bankovek a mincí české měny stažených z oběhu	€-12		ČNB
1.8	Komunikace s odbornou a laickou veřejností	€-36	€+12	ČNB, banky
2	Zavedení € do bezhotovostního oběhu			
2.1.	Plné zapojení do systému TARGET2	€-36	€-6	ČNB – účast povinná;

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
				banky – dle vlastního uvážení
2.2	Konverze účtů, platebních karet a dalších platebních nástrojů <ul style="list-style-type: none"> o konverze bankovních účtů o konverze úvěrových produktů, akreditivů a záruk 	€-36 €-30	€ €	banky banky
	Změny v systému platebních karet <ul style="list-style-type: none"> o POS (prodejní místa) – změna SW vybavení 	€-30	€	banky, autorizační a zprac. centra
	Duální označování cen a peněžních částek <ul style="list-style-type: none"> o začátek o konec 		€-(5-6) €+12	banky
	Elektronické bankovníctví	€-30	€-6	banky
	Změny TPS – CERTIS, IBAN, BIC	€-36	€	ČNB, banky
	Konverzní pravidla a pravidla pro zaokrouhlování (nařízení EU 1103/97 a 974/98)	€-36	€	obecně přijatá pravidla pro zaokrouhlování
	Konverze produktů mezibankovního trhu (spot, opce, swap)	€-24	€	ČNB, banky
	Konverze opravných položek, pojištění vkladů	€-24	€	banky
3	Subjekty finančního sektoru a euro, IS, ochrana spotřebitele			
3.1	Konverze majetkových podílů, přepočítání základního kapitálu	€-24	€	ČNB, subjekty finančního trhu
	Konverze cenných papírů a dalších produktů finančního trhu	€-24	€	MF a ČNB, subjekty finančního trhu
	Adaptace tržních indexů a referenčních sazeb, změna kurzovního lísku (z ČNB na ECB)	€-24	€	provozovatelé systémů ČNB, subjekty finančního trhu
3.2	Přizpůsobení vypořádacích systémů (SKD, burza, SCP, RM-S apod.)	€-24	€-12	provozovatelé systémů
3.3	Konverze IT a účetních systémů	€-36	€	banky
	Interní SW systémů a aplikací subjektů finančního trhu	€-36	€-6	banky
	Externí SW systémů subjektů finančního trhu	€-36	€-6	banky
3.4	Přehled opatření v souvislosti s ochranou spotřebitele (zejména duální označování cen výrobků a služeb a peněžních částek) <ul style="list-style-type: none"> o koncepce ochrany spotřebitelů při zavedení eura o duální označování (příprava – zahájení) o konec duálního označování 	€-48 €-24 €-12	€-36 (+ přípr. fáze) €-6 €-(5-6) €+12	MPO ČR, MF ČR, NKS banky a ostatní subjekty finančního sektoru

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládaní gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
4	Legislativa³			
4.1	Příprava nového zákona o ČNB	2006 ⁴	2008/9 (platnost, účinnost = €)	ČNB
4.2	Změna zákona o platebním styku č.124/2002 a vyhlášky č. 62/2004 + možnost implementace/reflexe (IBAN, BIC, TARGET, NLF/PSD)	€-24	€-12	ČNB
4.3	Vyhláška ČNB o ukončení platnosti CZK	€-12	€	ČNB
4.4	Smluvní dokumentace k bankovním produktům a službám	€-24	€-6	ČNB, banky
5	Komunikace			
5.1	Komunikace a příprava na € nebankovních organizací souvisejících s chodem bankovního sektoru (mobilní operátoři, VISA/MasterCard, Burza CP)	€-36	€+6	banky
5.2	Komunikace a vzdělávání pracovníků v oblasti finančního sektoru	€-36	€+6	ČNB, banky
5.3	Interní komunikace	€-36	€+2	subjekty finančního trhu, ČNB
5.4	Externí komunikace – vůči klientům / spotřebitelům	€-24	€+12	ČNB, subjekty finančního trhu, CIT

Přehled plnění úkolů stanovených Národním plánem nebo Plánem činnosti NKS:

číslo	Popis, specifikace	Termín		Stav plnění
		Poč. přípravy	Splnění	
4.1	Příprava nového zákona o ČNB	2006	2008/9	Návrh zákona před projednáním ve vládě ČR
PČ NKS na 2008	Příprava finančního sektoru na zavedení eura 1. Metodika přepočtu zůstatků na účtech vč. zaokrouhlování 2. Metodika přechodu na euro a duálního označování na kapitálovém trhu 3. Konverze úrokových sazeb po přijetí eura		2008	PS pro FS zpracovala metodické materiály, přičemž k některým problémovým otázkám prozatím není navrženo konečné řešení. Materiály budou průběžně aktualizovány.

³ Národní plán zavedení eura v České republice bude dále aktualizován v návaznosti na usnesení vlády č. 266 ze dne 19. března 2007 po provedení změny zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (kompetenční zákon).

⁴ připraveno paragrafované znění k projednání ve vládě ČR

5.2 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura v oblasti legislativy a stav jejich plnění

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
1	Příprava obecného zákona	€-38	€-18	MF + ČNB + NKS
2	Příprava Harmonogramu legislativních prací souvisejících se zavedením eura ⁵	€-36	€	Bude stanoveno

Přehled plnění úkolů stanovených Národním plánem nebo Plánem činnosti NKS:

číslo	Popis, specifikace	Termín		Stav plnění
		Poč. přípravy	Splnění	
PČ NKS na 2008	Metodická příprava právního prostředí na zavedení eura (materiál k rozhodnutí vlády o koncepci příprav legislativního prostředí)		2008	OV NKS zpracoval v součinnosti s PS pro LEG a PS pro VF a VS materiál „Příprava právního prostředí na zavedení eura v ČR“, který byl předložen k připomínkám a odsouhlasen NKS.
PČ NKS na 2007	Projednat obsah návrhu Obecného zákona o zavedení eura (ustavit na MF pracovní skupinu úzce spolupracující s OV NKS a PS pro LEG; předložit principy návrhu zákona)		Říjen 2007	PS pro Obecný zákon zpracován materiál „Obecný zákon o zavedení eura v ČR – základní principy“.

5.3 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura za oblast veřejných financí a ve veřejné správě a samosprávě a stav plnění

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
1	Státní rozpočet, rozpočty územních samospráv a státní fondy			MF
1.1	Zpracování závěrečných účtů kapitol a SZÚ ve dvojím vyjádření za rok předcházející roku €	€	€+4	
1.2	Příprava SR na € bude prováděna v korunách a rovněž v eurech	€-9	€-3	
1.3	Finanční vypořádání ve dvojím vyjádření za rok předcházející roku €	€	€+3	
1.4	Úprava finančních vztahů SR k	€-9	€-3	

⁵ Konkrétnější časový harmonogram bude zpracován následně po stanovení cílového termínu vstupu ČR do eurozóny.

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
	rozpočtům ÚSC			
2	Sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění			MF+MPSV+MZd
2.1	Veškeré potřebné změny související se zdravotním pojištěním a poskytováním zdravotních služeb (např. určení ceny jednoho bodu stanoveného pro úhrady za poskytnutou zdravotní péči ze strany zdravotních pojišťoven)	€-9	€-3	
2.2	Příprava duálního označování výplat dávek důchodového a nemocenského pojištění a dalších sociálních dávek	€-12	€-6 až €+12	
3	Účetnictví a výkaznictví			MF
3.1	Vykázání účetní závěrky za účetní období (rok předcházející roku €) jednak v korunách a jednak v eurech podle přepočítacího koeficientu	€	€	
4	Daně a cla			MF
4.1	Vykázání daňových příznání k dani z příjmu, spotřebním daním, dani z přidané hodnoty, dani silniční a dani z převodu nemovitosti za rok předcházející roku € v korunách a následné přepočítání na eura podle přepočítacího koeficientu (včetně dodatečných a opravných daňových příznání)	€-12	€+6	
4.2	Vykazování statistických údajů o daňových příjmech v časových řadách bude přepočítáno koeficientem pro umožnění provádění meziročního porovnání a analýzy.	€-12	€+12	
4.3	Zpracování metodických postupů souvisejících s procedurami celního a daňového řízení dle celního kodexu	€-12	€	
5	Mzdy a platy			MPSV
5.1	Hodnoty na výplatních páskách budou uvedeny v korunách i v eurech po celou dobu povinného duálního označování cen	€-12	€-6 až €+12	
6	Konverze informačních systémů			Složky Veřejné správy
6.1	Zabezpečení úprav informačních systémů Veřejné správy	€-24	€-6	

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání
		Poč. přípravy	Splnění	gestoři
7	Legislativa			MF+MPSV+MZd
7.1	Úprava se bude týkat daňové, sociální oblasti a veřejných rozpočtů	€-24	€-12	
7.2	Úpravení zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů	€-24	€-12	

Přehled plnění úkolů stanovených Národním plánem nebo Plánem činnosti NKS:

číslo	Popis, specifikace	Termín		Stav plnění
		Poč. přípravy	Splnění	
PČ NKS na 2008	Vyhodnocení zahraničních zkušeností s přípravou státní správy na zavedení eura		2008	Zadána úvodní studie „Metodika přechodu státní správy na euro“, rozpracování v roce 2009.
PČ NKS na 2008	Podrobnější rozpracování aspektů zavedení eura v rezortu zdravotnictví		2008	Ve spolupráci PS pro VF a VS a OV NKS rozpracován materiál „Dopady různých způsobů zarovnávání cen a peněžních částek při zavádění eura na rezort zdravotnictví“, dokončení prací v roce 2009.
PČ NKS na 2007	Provést rámcovou analýzu dopadů různých způsobů zaokrouhlování (různými způsoby se má na mysli, zda zaokrouhlovat na centy, desetice či celá eura) a stanovení nových částek na veřejné rozpočty, analyzovat administrativní náročnost jednotlivých variant		Březen 2008	Ve spolupráci PS pro VF a VS a OV NKS zpracován analytický materiál „Odhad rozpočtových nákladů spojených s principem nepoškození občana při zavedení eura v ČR“.
PČ NKS na 2007	Připravit obecný podklad k metodice zaokrouhlování při přechodu na euro (s využitím zkušeností a poznatků současných nových členů eurozóny a pre-ins)		Leden 2008	OV NKS zpracován materiál „Základní pravidla přepočtu, zaokrouhlování a zarovnávání peněžních částek při zavádění eura“.

5.4 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura v oblasti informačních a statistických systémů a stav jejich plnění

Číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
1	Opatření pro ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy			
1.1	Zmapování současného stavu informačních systémů ministerstev a ostatních orgánů ústřední státní správy s ohledem na provázanost těchto systémů s přechodem na euro a se souvisejícími legislativními změnami. Stanovení obecné metodiky, podle které by měla ministerstva a ostatní orgány ústřední státní správy při přechodu na euro postupovat.	€-36	€-32	PS pro IaS
1.2	Analýza přípravy na zavedení Eura ve Slovinsku a účinnost těchto příprav z hlediska prvního roku fungování	2008	2009	PS pro IaS Požádat o spolupráci příslušné orgány ve Slovinsku
1.3	Analýza přípravy na zavedení Eura na Slovensku a účinnost těchto příprav z hlediska prvního roku fungování	2010	2011	PS pro IaS Požádat o spolupráci příslušné orgány na Slovensku
1.4	Analýza přípravy na zavedení Eura a účinnost těchto příprav z hlediska praktického fungování v dalších zemích, které zavedou Euro po roce 2009 a před ČR (Polsko, pobaltské státy)	2011 a dále		PS pro IaS Požádat o spolupráci příslušné orgány těchto zemí
1.5	Provést revizi existujících finančních IS ve své působnosti a určit, které je potřeba pro přijetí eura přizpůsobit.	€-36	€-32	Ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy
1.6	Po provedené revizi vypracovat plán konverze a úpravy finančních IS, který bude obsahovat potřebné kroky na zabezpečení konverze finančních údajů obsažených v IS, případně samotné přizpůsobení fungování IS.	€-32	€-30	Ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy
1.7	Na základě plánu konverze a úpravy finančních IS v souladu s doporučeními podle popisu nejdůležitějších úkolů (viz NP bod 7.4) provést samotnou konverzi finančních IS.	€-30	€-18	Ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy
1.8	Fáze testování IS po provedení konverze. Během této fáze proběhne dolaďování IS a odstranění nedostatků zjištěných během testovacího provozu.	€-18	€-12	Ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy
1.9	Spuštění IS, které budou	€-12	€-6	Ministerstva a

	připraveny na podmínky eura, jako zákonného platidla.			ostatní ústřední orgány státní správy
1.10	Tvorba a novelizace metodiky pro všechna pracoviště státní statistické služby a koordinace pracovišť státní statistické služby, včetně používané metodiky, ukazatelů, měrných jednotek a stanovení obsahu statistických zjišťování.	€-18	€-12	ČSÚ
2. Opatření pro subjekty územní samosprávy				
2.1	Zmapování současného stavu IS orgánů územních samospráv, obcí, měst a krajů s ohledem na provázanost těchto systémů s přechodem na euro a s případnými souvisejícími legislativními změnami. Stanovení obecné metodiky, podle které by měly orgány územních samospráv, obcí a měst při přechodu na euro postupovat.	€-42	€-36	PS pro IaS
2.2	Provést revizi existujících finančních IS ve své působnosti, které je potřeba pro přijetí eura přizpůsobit.	€-36	€-32	Subjekty územní samosprávy
2.3	Po provedené revizi vypracovat plán konverze a úpravy finančních IS, který bude obsahovat potřebné kroky na zabezpečení konverze finančních údajů obsažených v IS případně samotné přizpůsobení fungování IS.	€-32	€-30	Subjekty územní samosprávy
2.4	Na základě plánu konverze a úpravy finančních IS v souladu s doporučeními podle popisu nejdůležitějších úkolů (viz NP bod 7.4) provedou samotnou konverzi finančních IS.	€-30	€-18	Subjekty územní samosprávy
2.5	Fáze testování IS po provedení konverze. Během této fáze proběhne dolaďování IS a odstranění nedostatků zjištěných	€-18	€-12	Subjekty územní samosprávy
2.6	Spuštění IS, které budou připravené na podmínky eura jako zákonného platidla.	€-12	€-6	Subjekty územní samosprávy
3. Opatření pro zavedení eura v podnikatelské sféře				
3.1	Zmapování současného stavu IS v podnikatelské sféře s ohledem na provázanosti těchto systémů s přechodem na euro a s případnými souvisejícími legislativními změnami. Vypracování obecných doporučení, která podnikatelskou sféru včas připraví na přechod na euro. V	€-36	€-32	PS pro IaS

	rámci podniku zde bude nezanedbatelná role podnikového euro koordinátora (viz též kapitola Nefinanční sektor a ochrana spotřebitele).			
3.2	Zhodnocení použitelnosti softwarového vybavení.	€-24	€-18	Subjekty podnikatelské sféry
3.3	Prověření kapacity hardwarového vybavení.	€-24	€-18	Subjekty podnikatelské sféry
3.4	Prizpůsobení a nákup softwarového vybavení.	€-18	€-6	Subjekty podnikatelské sféry

Přehled plnění úkolů stanovených Národním plánem nebo Plánem činnosti NKS:

číslo	Popis, specifikace	Termín		Stav plnění
		Poč. přípravy	Splnění	
1.2	Analýza přípravy na zavedení Eura ve Slovinsku a účinnost těchto příprav z hlediska prvního roku fungování	2008	2009	Dne 2.10.2007 byl uskutečněn seminář PS pro IaS za účasti slovinského experta na informatiku. Zkušenosti s přechodem státní správy na euro jsou zahrnuty do pracovního materiálu „Metodika přechodu státní správy na euro“.
PČ NKS na 2008	Příprava systému sledování cenové hladiny během zavádění eura		2008	PS pro IaS (ČSÚ) zpracován pracovní materiál k měření cenového vývoje v období zavádění eura v ČR.

5.5 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura za oblast nefinančního sektoru a ochrany spotřebitelů a stav jejich plnění

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
1	Duální označování cen a duální cirkulace			MPO, MF
1.1	Zajištění fungování systému řádného duálního označování cen zboží, služeb v souladu s příslušnými předpisy – euro informativní	€-6	€	
1.2	Zajištění fungování systému řádného duálního označování cen zboží, služeb v souladu s příslušnými předpisy – euro platné	€	€+12	
1.3	Dopracování metodiky duálního označování cen a její případná	€-18	€-6	

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
	průběžná aktualizace			
1.4	Zajištění fungování systému duální cirkulace v oblasti prodeje zboží a služeb	€	€+0,5	
2	Etika přechodu na euro			MPO, Svaz obchodu a CR, spotřebitelská sdružení
2.1	Podpora přijetí dohody mezi organizacemi spotřebitelů a profesními sdruženími a firmami, obsahující dobrovolný závazek etického přístupu obchodníků k přechodu na euro	€-12	€+12	
2.2	Zajistit podporu a publicitu v systému dohod o etickém přístupu obchodníků v rámci komunikační kampaně	€-12	€+6	
3	Kontrola, monitoring cen			MPO, MF, ČSÚ
3.1	Provádění podrobnějšího monitoringu cen v kratších časových intervalech dle připraveného scénáře průběžně aktualizovaného v návaznosti na cenový vývoj	€	€+12	
3.2	Kontrola dodržování zákonných povinností upravujících přechod na euro v oblasti ochrany spotřebitelů (např. správné označování cen) příslušnými dozorovými orgány; příprava potřebných metodik na úrovni těchto dozorových orgánů	€-6	€+12	
3.3	Zajištění elektronických, telefonických a jiných cest na úrovni dozorových orgánů, umožňujících bezproblémovou komunikaci občanů s těmito orgány pro případy oznamování porušení práv spotřebitelů při zavádění eura a pro uplatňování dotazů a žádostí o rady	€-12	€+12	
4	Podnikové aspekty přechodu na euro			
4.1	Bude určeno podnikovými požadavky či zkušenostmi	Trvale, průběžně	Trvale, průběžně	

Přehled plnění úkolů stanovených Národním plánem nebo Plánem činnosti NKS:

číslo	Popis, specifikace	Termín		Stav plnění
		Poč. přípravy	Splnění	
PČ NKS na 2008	Nástroje na ochranu spotřebitele před neodůvodněným zvyšováním cen, zejména duální označování cen, etický kodex		2008	OV NKS zpracoval materiál „Doporučené postupy při duálním označování spotřebitelských cen“, v lednu 2009 k tématu proběhl seminář
PČ NKS na 2008	Doporučené postupy pro malé a střední podniky v přípravách na zavedení eura		2008	Zahájena spolupráce s HK ČR

5.6 Indikativní harmonogram úkolů spojených se zavedením eura v oblasti komunikace a stav jejich plnění

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládání gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
1	Informační internetové stránky o zavedení eura v ČR na adrese www.zavedenieura.cz	srpen 2007	únor 2008	MF
1.1	vyhodnocování uživatelnosti webu	březen 2008	€+6	
1.2	aktualizace a doplnění po vstupu do ERM II	€-36	€-30	
1.3	aktualizace a doplnění po zrušení výjimky	€-12	€-6	
2	Distribuce tištěných materiálů se základními informacemi o zavedení eura	průběžně	průběžně	MF, ČNB
2.1.	Distribuce informačních materiálů podnikatelům	průběžně	průběžně	MF, ČNB, spotřebitelská sdružení
2.2	Distribuce informačních materiálů občanům/spotřebitelům	průběžně	průběžně	
3	Spolupráce s médii, odborné konference, přednášky, školení a semináře	průběžně	průběžně	MF, ČNB
4	Vlastní průzkum veřejného mínění	€-36	€+12	MF, ČNB
5	Komunikační strategie			MF, ČNB
5.1	Příprava komunikační strategie	€-30	€-24	
5.2	Výběr loga národní kampaně	€-30	€-24	
5.3	Zahájení komunikace	€-36	€+6	
	* Období od vstupu do ERM II do rozhodnutí o zrušení výjimky na zavedení eura orgány EU			
	* Období od zrušení výjimky na zavedení eura do zavedení eura			

číslo	Popis, specifikace	Termín		Předpokládaní gestoři
		Poč. přípravy	Splnění	
	* Období po zavedení eura			
6	Komunikační aktivity v souvislosti se zavedením eura na Slovensku	březen 2008	březen 2009	MF, ČNB
7	Spolupráce s organizacemi na ochranu spotřebitelů a podnikatelskými organizacemi	průběžně	průběžně	MF, ČNB

Přehled plnění úkolů stanovených Národním plánem nebo Plánem činnosti NKS:

číslo	Popis, specifikace	Termín		Stav plnění
		Poč. přípravy	Splnění	
1	Informační internetové stránky o zavedení eura v ČR na adrese www.zavedenieura.cz	srpen 2007	únor 2008	Splněno, stránka spuštěna 28.2.2008
1.1	vyhodnocování uživatelnosti webu	březen 2008	€+6	průběžně
6	Komunikační aktivity v souvislosti se zavedením eura na Slovensku	březen 2008	březen 2009	průběžně, pracovní seminář v únoru 2009